

ΕΝΟΤΗΤΕΣ 7.1 – 7.1.1 – 7.1.2 : ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΑΝΟΙΧΤΟΥ ΤΥΠΟΥ

7.1.1. Ποιες ήταν οι αρμοδιότητες του αρχηγού στις κοινωνίες χωρίς κρατική οργάνωση, ποιο μέσο διέθετε για να διατηρεί τη συνοχή ανάμεσα στα μέλη της φυλής του και με ποιο τρόπο εκπλήρωνε το ρόλο του;

7.1.2. Είναι ταυτόσημες οι έννοιες *δύναμη* και *εξουσία*; Πώς ορίζουμε την καθεμιά τους και ποια η βασική διαφορά τους; Αναφέρετε από ένα παράδειγμα άσκησης δύναμης και εξουσίας.

7.1.3. Ποιό περιεχόμενο έδινε ο Βέμπερ στη έννοια δύναμη και ποιο στην έννοια εξουσία και ποια ήταν η σχέση δύναμης και εξουσίας σύμφωνα με αυτόν;

7.1.4. Ποιά είναι η έννοια του κράτους σύμφωνα με τον Βέμπερ; Σύμφωνα με τη θεώρηση του Βέμπερ, ποιος είναι ο ρόλος του κράτους σε σχέση με την άσκηση εξουσίας σε μια κοινωνία;

7.1.5. Ποιά είναι τα χαρακτηριστικά του κράτους σύμφωνα με τον Βέμπερ;

7.1.6. Ποιά ήταν τα αίτια ιστορικής εμφάνισης του κράτους σύμφωνα με τον Κοντ;

7.1.7. Ποιά ήταν τα αίτια ιστορικής εμφάνισης του κράτους σύμφωνα με τον Μαρξ και ποιος ρόλος του κράτους σε σχέση με τους συσχετισμούς κυριαρχίας σε μια κοινωνία;

7.1.1.1. Για ποιο λόγο ασκήθηκε κριτική στον Βέμπερ σε σχέση με τις μελέτες του για το δημοκρατικό πολίτευμα;

7.1.1.2. Ποιο ζήτημα δεν μελετήθηκε επαρκώς από τον Βέμπερ σε σχέση με τη διεξαγωγή του πολιτικού αγώνα σε ένα δημοκρατικό πολίτευμα.

7.1.1.3. Ποιοί τύποι νομιμοποίησης της εξουσίας υπάρχουν κατά τον Βέμπερ;

7.1.1.4. Από που αντλεί τη νομιμοποίηση του ο αρχηγός στην παραδοσιακή εξουσία; Δώστε ένα παράδειγμα που συναντάμε τέτοια μορφή εξουσίας.

7.1.1.5. Ποια μορφή παραδοσιακής εξουσίας συναντάμε κατά τον 18^ο αιώνα και πώς αντλούσε τη νομιμοποίησή της αυτή η μορφή εξουσίας;

7.1.1.6. Ποιές περιπτώσεις παραδοσιακής εξουσίας συναντάμε σήμερα;

7.1.1.7. Από που αντλεί τη δύναμή της και που θεμελιώνεται η χαρισματική μορφή εξουσίας; Πότε καταρρέει μια τέτοια μορφή εξουσίας; Πόσο κατάλληλη μπορεί να είναι μια τέτοια μορφή εξουσίας για τα μοντέρνα έθνη-κράτη; Δώστε παραδείγματα τύπων χαρισματικού ηγέτη, καθώς και χαρισματικών ηγετών.

7.1.1.8. Από που αντλεί τη νομιμοποίηση και από πού τη δύναμή της η ορθολογική εξουσία;

7.1.1.9. Γιατί ο τύπος της παραδοσιακής εξουσίας παρέχει περισσότερη σταθερότητα από αυτόν της χαρισματικής εξουσίας;

7.1.2.1. α. Ποια είναι η πηγή προέλευσης καθεμιάς από τις δυο ιδέες περί έθνους που έχουμε κληρονομήσει; β. Πώς ορίζεται το έθνος με βάση καθεμιά από αυτές τις ιδέες;

7.1.2.2. α. Ποια κριτήρια μπορούμε να αναφέρουμε για τον προσδιορισμό του έθνους; β. Σε ποια από αυτά τα κριτήρια βασίζεται ο καθένας από τους ορισμούς του έθνους;

7.1.2.3. α. Υπήρχε κράτος στην αρχαία Αθήνα; Για να απαντήσετε στη συγκεκριμένη ερώτηση αξιοποιήστε τη σχετική θεώρηση του Βέμπερ. β. Σε ποιους παράγοντες στηριζόταν η εξουσία στα φέουδα που εμφανίζονται στο δυτικο-ευρωπαϊκό μεσαίωνα;

7.1.2.4. Μέσα σε ποιες ιστορικές συνθήκες ανιχνεύονται τα πρώτα στοιχεία γένεσης του κράτους;

7.1.2.5. α. Ποιοι είναι οι ιστορικοί παράγοντες που ώθησαν προς τη δημιουργία κρατών¹; β. Ποια κοινωνική τάξη προωθεί τη δημιουργία εθνών-κρατών και γιατί η δημιουργία έθνους-κράτους συμφέρει αυτή την τάξη (στην απάντησή σας αξιοποιήστε και τις γνώσεις σας για τις έννοιες της δύναμης και της εξουσίας.);

7.1.2.6. Μέσα σε ποιες ιστορικές συνθήκες εμφανίστηκε η πρώτη γενιά εθνών κρατών;

7.1.2.7. α. Μέσα σε ποιες ιστορικές συνθήκες εμφανίζεται η δεύτερη γενιά εθνών κρατών και σε ποια συγκεκριμένη ιστορική περίοδο επικεντρώνεται η δημιουργία τους; β. Ποιες κατηγορίες εθνών κρατών περιλαμβάνει αυτή δεύτερη γενιά και σε το διαφέρουν μεταξύ τους αυτές οι κατηγορίες;

7.1.2.8. Πότε ξεκινά ή διαδικασία συγκρότησης της Ελλάδας σε σύγχρονο κράτος και πότε τελειώνει αυτή διαδικασία;

7.1.2.9. Δώστε παραδείγματα εθνών τα οποία δεν κατορθώσει ακόμη να επιτύχουν την κρατική τους υπόσταση.

7.1.2.10. α. Με ποιους παράγοντες σχετίζεται η εξέλιξη του περιεχομένου της έννοιας διακυβέρνηση; β. Ποιες διαφορετικές απόψεις διατυπώνονται σε σχέση με τη σημασία του χριστιανισμού για τη σκέψη της πολιτικής επιστήμης;

7.1.2.11. α. Ποιος σύστημα διακυβέρνησης συναντάται στα σύγχρονα κράτη και τι προϋποθέτει; β. Ποιες εκδοχές αυτού του συστήματος διακυβέρνησης εμφανίστηκαν στην ιστορία και ποιος είναι ο ρόλος των πολιτών σε καθένα από αυτά;

¹ Υπονοείται στη δυτική Ευρώπη

7.1.2.12. α. Ποιές προϋποθέσεις(στοιχεία) πρέπει να πληρούνται σε σχέση με τη θεμελίωση ενός δημοκρατικού πολιτεύματος, ώστε πράγματι η εξουσία να ασκείται από το λαό; β. Δώστε παραδείγματα για καθένα από αυτά τα στοιχεία. Τα παραδείγματά σας να δείχνουν περιπτώσεις στις οποίες πληρούνται ή δεν πληρούνται αυτές οι προϋποθέσεις. Μπορείτε να αντλήσετε παραδείγματα είτε από την επικαιρότητα, είτε από το παρελθόν, από τη χώρα μας ή από άλλες χώρες.

7.1.2.13. α. Ποιο είναι το βασικό διακριτικό χαρακτηριστικό ενός ολοκληρωτικού συστήματος διακυβέρνησης; Ποια στοιχεία μπορεί να χαρακτηρίζουν ένα ολοκληρωτικό σύστημα διακυβέρνησης; γ. Πώς διασφαλίζεται ο έλεγχος της κοινωνίας στο ολοκληρωτικό σύστημα διακυβέρνησης; δ. Ποια στοιχεία χαρακτηρίζουν τη δικτατορία ως ολοκληρωτικό σύστημα διακυβέρνησης;

7.1.2.14. Ποια χαρακτηριστικά μπορούμε να συναντήσουμε σε ένα αυταρχικό σύστημα διακυβέρνησης;

7.1.2.15. Υπάρχει – σύμφωνα με την πολιτική κοινωνιολογία - περίπτωση να συναντήσουμε στοιχεία αυταρχισμού και ολοκληρωτισμού σε ένα δημοκρατικό σύστημα διακυβέρνησης; Για να απαντήσετε, αξιοποιήστε συγκεκριμένα παραδείγματα περιπτώσεων στις οποίες δεν πληρούνται τα στοιχεία(προϋποθέσεις) που πρέπει να χαρακτηρίζουν την ιδεώδη διαδικασία θεμελίωσης της δημοκρατίας.